

Technische vraag

Vraag van de fractie van VZ Westerkwartier

Ingediend op: 04-04-2025

Ingediend door: Frantina Kiekebeld en Johan de Vries

Onderwerp: Statuten Quadraten zie **RO op 9 april a.s.**: vervolg op de antwoorden gegeven op onze eerdere TV over o.a de concept statuten 2023 en nav de nieuwe voorgestelde statuten zoals ze nu voorliggen

Inleiding:

Ter voorbereiding van de bespreking van dit voorstel hebben we ons door diverse deskundigen en door Stichting BOB laten informeren.

De antwoorden op onze eerder dit jaar gestelde vragen hebben verder ook geholpen om een paar zaken helder te krijgen over deze complexe materie. Met name hoe het nu zit tussen artikel 17 en artikel 48 WPO.

We hebben in dit voorliggende nieuwe raadsvoorstel gelezen, dat de concept statuten uit 2023, voor zowel de opgerichte stichting Onderwijs als de Stichting beheer, nooit definitief zijn geworden.

We begrijpen nu ook waarom de statuten uit 2017 nog steeds op de website van Q staan. Die zijn dus nog steeds van kracht.

We hebben verder vernomen dat bij de opstelling in 2017 voor de toenmalige bestuurders van zowel Stichting Penta Primair als Stichting Westerwijs een **duo-bestuurderschap** (wat mogelijk werd door de WPO 2018) essentieel werd gevonden. Ondanks dat dit nog steeds in de geldende statuten staat, gedooft de huidige RvT al enige jaren dat het CvB uit slechts 1 bestuurder bestaat .

Wat de aanleiding was voor het opstellen van de **nooit definitief ingevoerde concept statuten uit 2023** beschreef de bestuurder van Q in zijn brief aan de gemeenteraad dd 31 oktober 2023 als volgt: "*Voorheen was er een personele unie tussen Quadraten onderwijs en Quadraten kinderopvang...*

*Omdat dit geen duurzame oplossing is, hebben we ervoor gekozen een beheerstichting boven beide groepen te zetten: De beheerstichting wordt bestuurder van zowel **de onderwijsstichting** als van **de kinderopvang BV**. Zowel de stichting onderwijs als de kinderopvang hebben hetzelfde College van Bestuur (CvB) en dezelfde Raad van Toezicht (RvT). "*

In dit raadsvoorstel lezen we dat de constructie met een beheerstichting (een holdingstructuur) is losgelaten. Is het weer een zgn. personele unie of gaat er nu gewerkt worden aan een echte bestuurlijke fusie ? En door wie en hoe wordt er gecontroleerd dat er geen onderwijsgeld /onderhoudsgeld wordt gebruikt om de Kinderopvang via IKC 's verder te helpen ontwikkelen?

Het AOB waarschuwt voor het gebruik maken van zowel een personele unie als ook een holding. Volgens de AOB wordt dit gedaan omdat het bestuur dan aan minder regels hoeft te voldoen.

We hebben daarom de volgende inhoudelijke vragen om alles helder voor de bril te houden.

Vragen:

1. Klopt onze conclusie dat de oprichtingsstatuten uit 2017, zoals ze ook op de website van Q staan, nu nog steeds gelden? Zo nee waarom niet en welke statuten zijn dan wel geldig?
2. Klopt het dat de raad van toezicht d.d. 11-12-2024 haar goedkeuring heeft verleend aan het voorstel statutenwijziging die wij 9 april gaan bespreken en is ingediend door de huidige CvB?
3. Via artikel 6 lid 1 en lid 4 is er in 2017 heel bewust gekozen om het CvB verplicht te laten bemensen door twee bestuurders, waarbij 1 met een openbaar signatuur en de ander met een protestants-christelijke. Een zgn. samenwerkingsbestuur ! Hier wordt al meerdere jaren, zover bij ons bekend zonder uitleg en in strijd met deze statuten, van afgeweken. Gezien recente geuite zorgen bij de CBS de Regenboog en ook bij de christelijke en de openbare school te Grijpskerk lijkt ons het vasthouden aan hetgeen hierover bij de oprichting in 2017 is vastgelegd meer garantie te bieden dat voor beide stromingen de eigen identiteit wordt bewaakt.
 - a. Al enige jaren wordt het CvB bemest door 1 bestuurder. Van welke signatuur is deze ?

- b. Wat zijn de argumenten van de RvT om al langere tijd af te wijken van de eigen statuten en slecht 1 bestuurder toe te staan ipv beide stromingen in het CvB te organiseren?
 - c. Wanneer en op welke wijze heeft de RvT dit handelen in strijd met de eigen statuten officieel gemeld bij en uitgelegd aan de gemeenteraad?
4. Bij de oprichting van de Stichting Q was het vormen van een samenwerkingsbestuur, verplicht bestaande uit 2 personen als vertegenwoordigers van beide stromingen, een essentiële zaak. Een principekwestie zo hebben we vernomen.
 - a. Erkent de RvT dat dit bij de oprichting van Q een zeer belangrijk aspect is geweest en zeer bewust zo in artikel 6 van de nu nog geldige statuten 2017 is vastgelegd en geaccordeerd door de gemeenteraden?
 - b. Wat zijn de argumenten van de RvT geweest om eind 2024 akkoord te gaan met de nu door het CvB voorgestelde afgezwakte formulering zoals we in artikel 5 lezen?
 1. De stichting wordt bestuurd door een college van bestuur dat bestaat een door de raad van toezicht te bepalen aantal van ten hoogste twee (2) natuurlijke personen. _____
 - c. We horen dat leerkrachten van beide stromingen verplicht zijn om op zowel de openbare als de christelijke scholen van Q les te geven. Mbt efficiëntie kunnen we ons hier wat bij voorstellen. Echter hoe kijken de ouders + MR-en per school hier tegenaan? Hoe bewaakt Q het behouden van de eigen identiteit van zowel het openbare als het christelijke deel?
5. *"Quadraten kent alleen **informele** samenwerkingsscholen. Mocht er in de toekomst een **formele** samenwerkingsschool komen, dan zal Quadraten uiteraard aan de wet- en regelgeving op dat punt (moeten) voldoen"*. Dit was het antwoord op een vorige vraag van ons.
 - a. Ons is uitgelegd dat wanneer een openbare school en een bijzondere school samengaan, waarbij een BRIN-nummer verdwijnt en de schoolbesturen kiezen om het resterende BRIN-nummer ofwel als openbaar ofwel als bijzonder te laten registreren, maar het presenteren als samenwerkingsschool, dit een zogenaamde informele samenwerkingsschool genoemd wordt. Klopt dit? Zo ja Hoe staan de huidige SWS geregistreerd in het OCW register?
 - b. Wat is het verschil tussen een informele en een formele SWS?
6. We hebben vernomen dat informele SWS geen voorkeur hebben bij de wetgever. Dit omdat er op deze manier flinke risico's zijn bij het bewaken van beide eigen identiteiten. Met name het zorgdragen voor een openbare identiteit die aansluit bij de wens van ouders is een taak van deze gemeenteraad. Toch zien we in de nieuwe statuten dat er bij Q nog steeds wordt gesproken van informele SWS met een erg ruim te interpreteren beschrijving *"Het onderwijs aan samenwerkingsscholen waarborgt de diversiteit en uniciteit van iedereen die aan de school is verbonden."*
 - a. Een formele SWS valt onder de regels van artikel 17d WPO, dit biedt de gemeenteraad en ouders veel meer waarborg en controle op het bewaken van een openbare identiteit. Idem ook voor het christelijke onderwijs. Wat zijn de beweegredenen van de RvT om akkoord te gaan met het voorstel van het CvB om informele SWS in stand te houden?
 - b. In hoeverre kan de gemeenteraad (mocht ze dit willen ivm betere wettelijke bescherming van de eigen identiteit) eisen dat de informele SWS worden omgezet in een formele SWS?
 - c. Wat zijn naast betere identiteitsbescherming mogelijke andere effecten waar we als raad rekening mee moeten houden bij het omzetten van informele naar formele SWS?
7. In 2023 werd ons verteld dat er om te zorgen voor een toekomstig duurzame situatie er een beheerstichting moest worden toegevoegd. Dit is nu weer losgelaten. Wat zijn de beweegredenen om toch af te zien van een dergelijke holdingstructuur?
8. Nu er gewerkt wordt zonder de holdingstructuur vragen we ons af hoe de aansturing van zowel de Kinderopvang BV als de stichting Onderwijs eruit ziet en juridisch is gewaarborgd?

9. Wie is er verantwoordelijk voor de controle dat er geen geld bedoelt voor onderwijs en of onderhoud gebruikt wordt voor het doen slagen van de Kinderopvangpoot (via IKC vorming)? Hoe ziet die controle eruit en hoe wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd?
10. Hoe houden we als gemeenteraad zicht op het deel van de kosten van eventuele nieuwbouw IKC wat gebruikt wordt voor onderwijs en op het deel tbv de kinderopvang?
11. Welk advies/ standpunt heeft de GMR afgegeven over de aansturing over de Kinderopvang BV als de Stichting Onderwijs?
12. In de huidige statuten staat in artikel 10 vastgelegd hoe de gemeenteraad toezicht houdt op het deel openbare onderwijs. Volgens artikel 17 WPO lid 4^F is dit ook verplicht.
 - a. In de voorgestelde statuten zien we dit niet meer terug. Dit lijkt de positie van de gemeenteraad mbt het toezicht kunnen houden op het openbare onderwijs verder te verzwakken en ook in strijd te zijn met de wet. Klopt dit? Zo nee waarom niet?
 - b. Is het mogelijk om dit toe te voegen aan de nieuwe voorgestelde statuten? Zo nee waarom niet?
13. O.a artikel 8 lid 3 en lid 8 en artikel 14 lid 4 en lid 6 beschrijven hoe de gemeenteraad kennis kan nemen van de jaarstukken. Er staat niets over de aanleverdata. In de huidige statuten staat dat het CvB jaarlijks voor 1 december een ontwerpbegroting en voor 1 juni een ontwerpjaarverslag aan de gemeenteraad , vergezeld van een conceptaccountantsverslag, moet aanbieden. In april 2021 is de raad vanwege voor Q praktische voordelen akkoord gegaan om de termijnen op te rekken naar respectievelijk 1 februari en 1 juli (ex ante ipv ex post informeren) . Hiermee is de invloed van de gemeenteraad wel flink ingeperkt. Was die keuze in 2021 wettelijk gezien wel toegestaan? Welke concrete afspraken moeten hierover in de nieuwe statuten worden vastgelegd?
14. Bij de statuten uit 2017 was er ook een convenant vastgelegd. Graag ontvangen we een kopie van het nu geldende convenant.
15. Bij een RvT model voor een stichting met alleen openbare scholen heeft de wet verplicht (artikel 48) dat **alle** leden van de RvT worden benoemd door de gemeenteraad. Onder Q vallen zowel christelijke-, samenwerkings- en openbare scholen (waar de gemeenteraad toezicht op moet houden). Het voorstel in de huidige statuten is nu om de RvT volledig zichzelf te laten aanstellen waarmee ook hier de invloed van de gemeenteraad weggepoetst wordt. Waarom is dit niet in strijd met de bedoeling van de wetgever aangaande de plicht voor de gemeenteraad om een **overheersende** invloed te houden in het bestuur voor zover het openbaar onderwijs betreft?
16. De wetgever stelt in artikel 17 WPO lid 5 *Instemming (met de statutenwijziging) kan slechts worden onthouden indien **overheersende** invloed van de overheid in het bestuur niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs betreft.* Met de voorgestelde verdere inperking van de invloed van de gemeenteraad lijkt er bij deze statutenwijziging hier wel sprake van te zijn. Wat bedoelt de wetgever met **Overheersende** invloed? Wanneer heeft de gemeenteraad nog de vereiste overheersende invloed ?